

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA'LIM, FAN VA
INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**

**ALISHER NAVOIY NOMIDAGI TOSHKENT DAVLAT
O'ZBEK TILI VA ADABIYOTI UNIVERSITETI**

**“GLOBALLASHUV SHAROITIDA
YOSHLAR MA'NAVIYATI”**

**MAVZUSIDAGI
RESPUBLIKA ILMIY-AMALIY**

KONFERENSIYA

**MATERIALLARI
TO'PLAMI**

TOSHKENT - 2026-YIL

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR
VAZIRLIGI
ALISHER NAVOIY NOMIDAGI TOSHKENT DAVLAT O'ZBEK TILI VA
ADABIYOTI UNIVERSITETI**

**“GLOBALLASHUV SHAROITIDA YOSHLAR
MA'NAVIYATI”**

**MAVZUSIDAGI 2026-YIL 22-APREL RESPUBLIKA ILMIY-
AMALIY KONFERENSIYASI
materiallar to'plami**

Toshkent shahri-2026

“Globallashuv sharoitida yoshlar ma’naviyati” mavzusidagi 2026-yil 22-aprel respublika ilmiy-amaliy konferensiyasi materiallar to’plami. Toshkent, “LAVITA PRINT MCHJ nashriyoti, 2026. 355-bet.

Mas’ul muharrir:
Abdurazakova K.Y.
Siyosiy fanlar bo’yicha falsafa doktori (PHD)

To’plab, nashrga tayyorlovchilar:
A. Bo’ronov, N. Nazarov, A. Yarkulov, S. Abdusalomova, B. Xaytboyev.

Annotatsiya

Mazkur respublika ilmiy-amaliy konferensiyasi materiallari to’plami "O'zbekiston – 2030" strategiyasi hamda "Yangi O'zbekiston — ma'rifatli jamiyat" konsepsiyasi doirasida belgilangan ustuvor vazifalar ijrosiga bag'ishlangan. To'plamda globallashuvning yoshlar dunyoqarashiga ta'siri, ijtimoiy-siyosiy va falsafiy talqinlar, shuningdek, mustaqillik yillarida O'zbekistonning iqtisodiy va madaniy taraqqiyoti masalalari chuqur tahlil etilgan. Alohida e'tibor yoshlarning axloqiy va valeologik strategiyalarini shakllantirish hamda ularda mafkuraviy immunitetni mustahkamlashga qaratilgan. To'plam tarkibidan soha mutaxassislari bilan bir qatorda, "Kelajak vorislari" sho'basi doirasida iqtidorli magistr va talabalarning ham ilmiy izlanishlari o'rin olgan.

Аннотация

Данный сборник материалов республиканской научно-практической конференции посвящен реализации задач, определенных в рамках стратегии «Узбекистан – 2030» и концепции «Новый Узбекистан — просвещенное общество». В сборнике глубоко анализируются вопросы влияния глобализации на мировоззрение молодежи, социально-политические и философские интерпретации, а также экономическое и культурное развитие Узбекистана в годы независимости. Особое внимание уделено формированию нравственных и валеологических стратегий молодежи, а также укреплению их идеологического иммунитета. Наряду со статьями ведущих специалистов, в сборник вошли научные изыскания одаренных магистров и студентов в рамках секции «Наследники будущего» (Kelajak vorislari).

Annotation

This collection of republican scientific-practical conference materials is dedicated to the implementation of tasks defined within the framework of the "Uzbekistan – 2030" strategy and the "New Uzbekistan — Enlightened Society" concept. The collection provides a profound analysis of globalization's impact on the youth's worldview, socio-political and philosophical interpretations, as well as the economic and cultural development of Uzbekistan during the years of independence. Special focus is placed on forming the moral and valeological strategies of young people and strengthening their ideological immunity. Along with the works of established experts, the collection features scientific research by talented graduate and undergraduate students within the "Successors of the Future" (Kelajak vorislari) section.

3. "Kichik biznes va xususiy tadbirkorlikning iqtisodiyotdagi roli" – T.S. Mirzaev, "Iqtisodiy taraqqiyot va iqtisodiy o'zgarishlar" jurnali, 2018.
4. "Kichik biznesni moliyalashtirishning samarali mexanizmlari" – B.R. Ismoilov, "Moliya va kredit" ilmiy ishlanmalari, 2019.
5. Xalqaro tajribada kichik biznesni qo'llab-quvvatlash tizimi – G.T. Xudoyberganova, "Xalqaro iqtisodiyot" jurnali, 2021.
6. "Investitsiya loyihalarini moliyalashtirish: nazariya va amaliyot" – N.S. To'raqulov, "Investitsiya va moliyaviy boshqaruv" nashriyoti, 2020.
7. "O'zbekiston banklarida kichik biznesni moliyalashtirishning ahamiyati" – S.A. Qodirov, "Bank islohotlari va rivojlanish istiqbollari" ilmiy maqolasi, 2022.
8. "Moliyaviy texnologiyalar va kichik biznes" – A.R. Qodirbaev, "Texnologiyalar va iqtisodiy rivojlanish" jurnali, 2023.
9. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining kichik biznesni qo'llab-quvvatlashga doir qarorlari – 2021-2024 yillarda kichik biznes va tadbirkorlikni rivojlantirishga qaratilgan normativ-huquqiy hujjatlar.
10. "Tijorat banklari va kichik biznesni moliyalashtirish" – M.K. Abdullayev, "Bank tizimi va iqtisodiy o'sish" monografiyasi, 2018.
11. "Moliyaviy barqarorlik va kichik biznes" – R.S. Tursunov, "Moliyaviy boshqaruv va tadbirkorlik" ilmiy maqolalari, 2020.
12. "Xorijiy mamlakatlarda kichik biznesni qo'llab-quvvatlash: tajriba va istiqbollar" – D.A. Soliyev, "Xalqaro iqtisodiy hamkorlik" jurnali, 2022.
13. World Bank, "Supporting Small and Medium Enterprises (SMEs)" – World Bank Group, 2021.
14. OECD, "Financing Small and Medium Enterprises (SMEs)" – OECD Publishing, 2020.
15. "The Role of Small and Medium Enterprises in Economic Development" – UNDP, 2019.

MAMLAKATIMIZDA MODDIY MADANIY MEROSNI TARG'IB QILISHNING AHAMIYATI

Muminov Bekzod Baxtiyor o'g'li,
Madaniy meros agentligi bosh mutaxassisi,
Tel: +998 50 756 52 55

e-mail: bekzodmuminov@gmail.com.

Doi: 10.52773/tsuull.conf.2026.22.04/TWP11150

Annotatsiya. Maqolada moddiy madaniy meros yodgorliklarini targ'ibot qilish ahamiyati yoritib berilgan. Targ'ibot – bu ma'lumotni ommaga yetkazish, qadriyatlarni targ'ib etish orqali jamoatchilik ongini shakllantirish jarayonidir. Moddiy madaniy merosni targ'ib qilish orqali aholida tarixiy ong va estetik did rivojlanadi. Bu jarayon madaniyat, ta'lim, turizm va ommaviy axborot vositalarining integratsiyasini talab etishi tilga olingan.

Kalit so'zlar: *Yodgorliklari, targ'ibot, turizm, ta'lim, integratsiya.*

THE IMPORTANCE OF PROMOTING TANGIBLE CULTURAL HERITAGE IN OUR COUNTRY

Bekzod Baxtiyor o'g'li Muminov,
Chief Specialist of the Cultural Heritage Agency.

Tel: +998 50 756 52 55

Email: bekzodmuminov@gmail.com

Abstract. The article highlights the importance of promoting tangible cultural heritage monuments. Propaganda is the process of forming public consciousness by conveying information to the public and promoting values. Through the promotion of tangible cultural heritage, historical awareness and aesthetic taste are developed in the population. It is noted that this process requires the integration of culture, education, tourism and the media.

Key words: *Monuments, propaganda, tourism, education, integration.*

Bugungi globallashuv davrida milliy o'zlikni saqlashda, turizmni rivojlantirishda, yosh avlodni vatanparvarlik ruhida tarbiyalashda moddiy madaniy meros obyektlarini targ'ib qilish dolzarb vazifalardan biridir. Moddiy madaniy meros har bir xalqning tarixiy taraqqiyoti, ijtimoiy va madaniy taraqqiyot bosqichlarini aks ettiruvchi muhim boylikdir. U insoniyat sivilizatsiyasining tarixiy qadriyatlarini, dunyoqarashini, urf-odatlarini, estetik qarashlarini ifodalaydi.

Moddiy madaniy meros – bu tarixiy, estetik yoki ilmiy ahamiyatga ega bo'lgan va avloddan-avlodga o'tib kelayotgan moddiy obyektlardir. Ular orasida me'moriy yodgorliklar, arxeologik qazilmalar, san'at asarlari, qo'lyozmalar, tarixiy bino va inshootlar mavjud. YUNESKO tomonidan bu merosning xalqaro darajada tan olinishi ham uning e'tirofi va saqlanishiga zamin yaratadi [<http://whc.unesco.org/en>].

Bu obyektlar xalqning tarixiy tafakkurini, hayot tarzini, san'atga munosabatini va dunyoqarashini aks ettiradi. Moddiy madaniy merosni targ'ib qilish orqali yosh avlodda tarixiy ong shakllanadi, milliy g'urur va vatanparvarlik tuyg'usi ortadi, jamiyatda ma'naviy va madaniy uyg'onish yuz beradi hamda turizm sohasida yirik iqtisodiy foyda keltiriladi [Karimov, 2020].

Targ'ibot ijtimoiy institutlar – OAV, ta'lim tizimi, madaniyat markazlari, internet orqali amalga oshiriladi. Ularning targ'iboti quyidagi shakllarda olib borilmoqda:

Davlat dasturlari orqali (masalan, "Madaniy meros haftaligi");

Muzeylar orqali ko'rgazmalar tashkil etilishi;

Turizm agentliklari orqali xalqaro forumlar va sayyohlik yo'nalishlari yaratilishi;

Bloggerlar, kino va hujjatli filmlar orqali keng ommaga yetkazilishi.

O'zbekistonning boy tarixiy merosi, qadimiy shaharlari va arxeologik obidalari xalqaro miqyosda tan olingan. Samarqand, Buxoro, Xiva kabi shaharlar YUNESKO Jahon merosi ro'yxatiga kiritilgan [Lex.uz]. Davlat tomonidan qabul qilingan qarorlar asosida yodgorliklarni tiklash, ularni turistik markazga aylantirish ishlari olib borilmoqda. Bugungi kunda raqamli texnologiyalar moddiy madaniy merosni ommalashtirishda muhim vositaga aylangan. Virtual ko'rgazmalar, interaktiv platformalar, ijtimoiy tarmoqlar orqali yoshlar bu meros haqida kengroq ma'lumotga ega bo'lmoqda [Rasulov, 2021]. Zamonaviy texnologiyalar moddiy madaniy merosni targ'ib qilishni yangi bosqichga olib chiqmoqda:

3D modellash – obidalarni virtual ko'rinishda taqdim etish;

Virtual sayohatlar – Google Arts & Culture platformasida mavjud;

Ijtimoiy tarmoqlar – YouTube, TikTok, Instagram orqali interaktiv kontentlar;

Mobil ilovalar – turistik xaritalar, audio-gidlar, QR-kodli axborotlar [Mamatqulov, 2022].

Bu imkoniyatlar yosh avlodni merosga qiziqtirish, bilim va madaniy saviyasini oshirishda samarali vosita bo'lmoqda. Televizion dasturlar, hujjatli filmlar, madaniy ko'rsatuvlar orqali tarixiy obidalar va ularning ahamiyati yoritiladi. Bu orqali jamoatchilikda madaniy merosga nisbatan e'tibor va hurmat uyg'onadi.

Ta'lim tizimi orqali yoshlarda tarixiy ong va milliy g'ururni shakllantirish muhim. Darsliklar, fakultativ mashg'ulotlar va madaniy ekskursiyalar bu jarayonni kuchaytiradi. Universitetlarda "Madaniy merosni muhofaza qilish bo'yicha yo'nalishlar tashkil etilgan. Afsuski, ba'zi obyektlarning holati yomon, infratuzilma zaif, targ'ibot ishlari yetarli darajada emas. Kadrlar tanqisligi va moliyaviy resurslarning cheklanganligi asosiy muammolar sirasiga kiradi. Raqamli vositalarni keng joriy qilish, xalqaro grantlardan foydalanish bu borada yechim bo'la oladi.

Mavjud yutuqlarga qaramay, quyidagi muammolar mavjud:

Yetarli moliyalashtirishning yo'qligi;

Raqamli infratuzilmaning sustligi;

Kadrlar yetishmovchiligi;

Tashrifchilarga xizmat ko'rsatish darajasining pastligi;

Ba'zi obyektlarning yaroqsiz holati.

Targ'ibotni samarali tashkil qilish uchun quyidagilar zarur:

Xalqaro hamkorlikni kengaytirish (YUNESKO, ICOMOS bilan);

Madaniy-ma'rifiy dasturlarni televizor va radioda keng yoritish;

Ta'lim tizimiga madaniy meros bo'yicha fan kiritish;

Ko'ngilli yoshlar harakatlarini faollashtirish;

Mahalliy hamjamiyatlar ishtirokini kuchaytirish.

Moddiy madaniy merosni targ'ib qilish – bu tarixni jonlantirish, avlodlararo bog'liqlikni mustahkamlash va xalqimizning madaniy boyligini dunyoga tanitish vositasidir. Bu boradagi faoliyat doimiy ravishda takomillashtirib borilishi lozim. Davlat, fuqarolik jamiyati institutlari, OAV va har bir fuqaro bu jarayonning faol ishtirokchisiga aylanishi zarur.

Shuningdek, madaniy merosni chuqur o'rganish, uni asrash va targ'ib qilish borasida o'tkazilayotgan konferensiya va seminarlar nafaqat ilmiy hayot, balki jamiyatning ma'naviy yuksalishiga xizmat qilmoqda. Kelgusida ushbu tadbirlarning miqyosini kengaytirish, zamonaviy texnologiyalar bilan uyg'unlashtirish va xalqaro tajribalarni jalb etish dolzarb vazifadir.

Bugungi kunda O'zbekiston madaniy merosini o'rganish, saqlash, ommalashtirish va targ'ib qilishda bo'yicha mamlakatimiz va dunyoning turli mamlakatlarida ko'plab konferensiyalar, simpoziumlar tashkil etilib kelinmoqda.

“Madaniy meros – xalq xotirasi” Respublika ilmiy-amaliy konferensiyasi Toshkent shahrida har yili Madaniyat vazirligi, O'zbekiston Fanlar akademiyasi va boshqa tashkilotlar hamkorligida o'tkaziladi. Konferensiyada:

O'zbekiston hududidagi arxeologik yodgorliklar holati;

Muzeylar faoliyatini rivojlantirish;

Mahalliy meros obyektlarini turizmga jalb etish masalalari muhokama qilinadi.

“YUNESKO merosi: asrash va rivojlantirish” xalqaro konferensiyasi 2022-yil Samarqand shahrida o'tkazilgan bu tadbirda YUNESKO vakillari, 30 dan ortiq davlatlardan mutaxassislar ishtirok etdi. Asosiy mavzular:

Ichon qal'a, Buxoro va Shahrisabzning jahon merosi sifatidagi holati;

YUNESKOning O'zbekistondagi loyihalari;

Raqamli arxivlar yaratish tajribalari [www.unesco.org/uzbekistan].

“Zamonaviy restavratsiya texnologiyalari” mavzusidagi seminarlar. Madaniy meros agentligi huzuridagi ilmiy tiklash laboratoriyalarida o'tkaziladi. Bu seminarlarda:

Qadimiy devoriy rasmlar restavratsiyasi;

Arxeologik topilmalarni saqlash texnikalari;

Biologik zarar yetkazuvchi omillarga qarshi kurash metodikasi yoritiladi.

ICOMOS (Xalqaro yodgorliklar va tarixiy joylarni saqlash kengashi) yig'inlari. Har yili dunyo miqyosida o'tkaziladi. O'zbekiston delegatlari doimiy ishtirok etib kelmoqda. Unda:

Merosni saqlash bo'yicha xalqaro me'yorlar;

Ta'limda madaniy meros fanining o'rni;

Barqaror rivojlanish va madaniy meros integratsiyasi masalalari ko'riladi.

“Silk Road Cultural Heritage” forumi 2023-yilda Pekinda o'tkazilgan. O'zbekiston, Xitoy, Eronga oid Ipak yo'li merosi obyektlari tahlil qilingan. O'zbekistonning ishtiroki doirasida:

Xorazm, Samarqand va Buxoro meroslari namoyish etilgan;
Virtual ekspozitsiyalar va mobil ilovalar taqdimoti bo'lgan.
Yuqoridagi konferensiyalar natijasida quyidagilar amalga oshiriladi:
Ilmiy maqolalar to'plami nashr qilinadi;
Amaliy tavsiyalar ishlab chiqiladi;
Qonunchilik va davlat dasturlariga takliflar kiritiladi;
Tashrif buyuruvchilarning qiziqishi ortadi, xalqaro grantlar jalb qilinadi.
Ko'plab universitetlar qoshida:
Talabalar uchun "Madaniy meros bilimdonlari" olimpiadalari o'tkazilmoqda;
Ilmiy maqolalar tanlovlari e'lon qilinadi;
Konferensiya doirasida maxsus stipendiyalar va diplomlar topshiriladi
So'nggi yillardagi konferensiyalar asosan quyidagilarga e'tibor qaratmoqda:
Meros obyektlarini 3D formatda raqamlashtirish;
QR-kodli ekskursiyalarni yo'lga qo'yish;
Arxivlarni raqamli axborot tizimiga kiritish;
Virtual muzeylar va metaverse loyihalari.

Shuningdek, mamlakatimizda olib borilayotgan keng ko'lamdagi islohotlar natijasida so'ngi yillarda ushbu sohaga alohida e'tibor kuchaymoqda. Masalan, 2022-yil 5-6-oktyabr kunlari Samarqandda ilk bor "O'zbekistonda restavratsiya san'atini qayta tiklash madaniy meros va madaniy yodgorliklarni asrashga doir dolzarb masalalar" mavzusida restavratorlar seminari o'tkazilgan.

Ushbu seminarda O'zbekistonning barcha restavrator ustalari ishtirok etgan. Seminarda madaniy meros obyektlari, tarixiy obidalar bu faqatgina turizm obyekti emas, birinchi navbatda bu xalqimizning boyligi hisoblanadi. Ularda millatimizning buyuk tarixi, madaniyati aks etganligi ta'kidlangan.

Sohada mutaxassislar yetishmasligi, ayrim hollarda tarixiy obidalarni ta'mirlash, tiklash ishlari madaniy merosni qiymati, qadrini tushunmaydigan shaxslarga topshirilganligi, me'morchilik san'atining durdonalarini restavratsiya qilaman, ta'mirlayman deb tarixiy, badiiy qiymatiga shikast yetkazgan holatlar ham bo'lganligiga urg'u berilgan.

Madaniy meros obyektlarini ta'mirlash juda nozik ish. Shu bois ularni ta'mirlash va tiklash ishlariga o'z ishining ustalarini, aynan o'zbek me'morchiligi yo'nalishdagi mutaxassislarni jalb etish muhim ahamiyatga ega. Aks holda, biz ularni tiklash o'rniga, ularga tuzatib bo'lmaydigan darajada zarar yetkazish mumkin.

Ikki kun davom etgan seminarda bir qator mutaxassislarning chiqishlari bo'lib, ularda madaniy meros obyektlarini asrashga doir ishlarga malakali usta restavratorlarni jalb qilish, O'zbekiston imijini ko'tarish, yutuqlarni ommalashtirish, sohadagi kamchiliklarni muhokama qilish va bartaraf etish choralarini ko'rish hamda an'anaviy restavratsiya uslublarini qayta tiklash masalalari ko'rib chiqilgan [Durdiev, 2022].

O'zbekiston jahon tamadduni tarixiga yorqin sahifalar bilan yozilgan buyuk davlatlarning davomchisidir. Boy madaniy merosni xolis va har tomonlama mukammal o'rganish nafaqat O'zbekiston, balki butun dunyo uchun dolzarb vazifadir, chunki O'zbekistonning madaniy merosi butun insoniyat mulki hisoblanadi. Tadqiqotchilar jamoasi O'zbekiston hukumati va O'zbekiston madaniy merosini o'rganish bilan shug'ullanadigan turli mamlakatlar olimlari tomonidan har tomonlama qo'llab-quvvatlandi. Loyiha ishida ishtirok etgan ko'plab xorijiy olimlar jahon tadqiqot makonida yagona bo'lgan ushbu noyob loyihani amalga oshirishdan manfaatdor bo'lgan barcha tomonlarning sa'y-harakatlarini birlashtiradigan jamiyat yaratish tashabbusi bilan chiqdilar.

O'zbekiston madaniy-tarixiy merosini o'rganish yo'lida ixtisoslashgan sharqshunos olimlar ishtirokida 2017-yilda Samarqand shahrida bo'lib o'tgan "O'zbekiston madaniy merosi – xalqlar va mamlakatlar o'rtasidagi muloqotga yo'l" I Xalqaro kongressida "O'zbekiston madaniy merosi" turkumidagi dastlabki beshta kitob-albomning taqdimoti bo'lib o'tdi.

Birinchi marta sharqshunoslarni Butunjahon hamjamiyatida birlashtirish g'oyasi Samarqandda bo'lib o'tgan I Xalqaro kongressda aytiladi. Kongress ishi yakunida O'zbekiston madaniy merosini o'rganish, saqlash va targ'ib qilish bo'yicha Butunjahon ilmiy jamiyatini tuzish zarurligi to'g'risida Qaror qabul qilindi. Ushbu tarixiy hujjat YUNESKOning O'zbekistondagi vakolatxonasi rahbari Krista Pikkat, Xofstra universiteti (Nyu-York, AQSH) Yaqin Sharq va Markaziy Osiyo dasturi direktori,

professor Aleksandr Naymark, Rossiya Fanlar akademiyasi Sharq qo'lyozmalari instituti direktori Irina Popova va loyiha rahbari Firdavs Abduxoliqov tomonidan Registon maydonida o'qib eshittirildi.

2018-yilda Sankt-Peterburgda bo'lib o'tgan Butunjahon jamiyatining ikkinchi kongressida 30 ta mamlakatdan tashrif buyurgan 300 nafar sharqshunos olimlar O'zbekiston madaniy merosini o'rganish, saqlash va ommalashtirish bo'yicha Butunjahon jamiyatining nizomi uchun ovoz berdilar.

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyev va hukumati tomonidan O'zbekiston madaniy merosini o'rganishga va asrab-avaylashga qaratilgan o'ndan ortiq qarorlar qabul qilindi.

Davlatimiz rahbari 2019-yil avgust oyida Samarqand shahrida bo'lib o'tgan Butunjahon jamiyatining III Xalqaro kongressi ishtirokchilari – O'zbekiston tarixiy-madaniy merosini o'rganish bilan shug'ullanayotgan olimlarga murojaatida: “Ma’rifat va ta’limga qaratilgan loyihalar qamrovi juda katta. Ularning amalga oshirilishi biz uchun nafaqat sharaf, balki O'zbekiston kelajagini belgilab beruvchi asosiy yo'nalishdir. Zero, tinchlik va bunyodkorlik sari yetaklovchi ham ma’rifat va ta’limdir”, deyilgan edi.

Butunjahon jamiyati homiyligida quyidagi kitoblar nashr qilindi:

Jahon muzeylari, kutubxonalari va shaxsiy kolleksiyalarida saqlanayotgan o'zbek madaniyati durdonalari haqida hikoya qiluvchi “O'zbekiston madaniy merosi” turkumidagi 60 ta rasmlı kitob-albomlar;

2020-yilda “O'zbekiston madaniy merosi–Yangi Uyg'onish davri poydevori” IV Xalqaro kongressi va Madaniy meros haftaligi bo'lib o'tdi. Kongress Butunjahon jamiyatining 2025-yilgacha bo'lgan ishining “Yo'l xaritasi”ni tasdiqladi;

2021-yil sentabr oyida O'zbekiston Prezidenti tashabbusi bilan YUNESKO ko'magida o'tkazilgan “Markaziy Osiyo jahon sivilizatsiyalari chorrahasida” xalqaro madaniy forumi doirasida O'zbekistonda “Madaniy meros haftaligi” va Butunjahon jamiyatining “O'zbekiston madaniy merosi – yangi Uyg'onish davri poydevori” “Markaziy Osiyo jahon sivilizatsiyalari chorrahasida” mavzusidagi V yubiley kongressi bo'lib o'tdi;

2022-yil iyul oyida Butunjahon jamiyatining “O‘zbekiston madaniy merosi – yangi Uyg‘onish davri asosi” VI Xalqaro Kongressi bo‘lib o‘tdi. Kongressda dunyoning 40 ta davlatidan 250 dan ortiq yetakchi sharqshunos olimlar–33 ta mashhur xalqaro muzeylar direktorlari, 15 ta milliy muzeylar rahbarlari, 15 dan ortiq akademiklar, 20 dan ortiq professorlar, 20 dan ortiq fan doktorlari ishtirok etdi.

Butunjahon jamiyati o‘z faoliyati davomida O‘zbekistonda va xorijda 20 ga yaqin xalqaro media-tadbirlarni o‘tkazgan bo‘lib, ularning maqsadi O‘zbekistonning madaniy merosini butun dunyoda namoyish etish va ommalashtirish, olimlar va tashkilotlar bilan hamkorlikni yo‘lga qo‘yishdan iborat edi. Shu tariqa, 2018-yildan 2022-yilgacha Toshkent, Hindiston, Fransiya, AQSH, Polsha, Chexiya, Yaponiya, Buyuk Britaniya, Germaniya kabi mamlakatlarda media iventlar va davra suhbatlari bo‘lib o‘tdi.

2017-yil 13-sentabr kuni Butunrossiya dekorativ-amaliy va xalq san‘ati muzeyida bo‘lib o‘tgan “O‘zbekiston madaniy merosi Rossiya Federatsiyasi to‘plamlarida” mavzusidagi davra suhbatlari shular jumlasidandir.

Yuqoridagilardan kelib chiqib aytish mumkinki yig‘ilgan tajribalar shuni ko‘rsatmoqdaki konferensiyalar faqat akademik emas, balki amaliy yechimlar manbai bo‘lib xizmat qilmoqda. YUNESKO va boshqa xalqaro tashkilotlar bilan hamkorlik natijasida ko‘plab obyektlar qayta tiklandi. Mahalliy seminarlarda ham jamoatchilik ishtiroki tobora kuchaymoqda.

Madaniy meros obyektlarini keng jamoatchilikka targ‘ib qilish bo‘yicha quyidagi takliflar keltirib o‘tishimiz joiz:

- Har bir viloyatda madaniy meros bo‘yicha doimiy seminarlar tashkil qilish;
- Har yili respublika miqyosidagi xalqaro ilmiy forumlar tashkil etish;
- Ilmiy maqolalarni chop etish bo‘yicha grantlar ajratish.

Foydalanilgan adabiyotlar ro‘yxati:

1. Mamatqulov Sh. "Raqamli targ‘ibot vositalari", Ilm va taraqqiyot, 2022.
2. Karimov A. "Madaniy meros va milliy o‘zlik", Toshkent, 2020.
3. Rasulov D. 'O‘zbekistonda madaniy merosni muhofaza qilish muammolari'. Ilmiy-amaliy jurnal, 2021.

4. Durdiyeva G. O'zbekistonda ilk bora restavradorlar seminari o'tkazilmoqda. Yangi O'zbekiston. 2022.
5. UNESCO. "Cultural Heritage Promotion Guidelines", Paris, 2018.
6. "Silk Road Cultural Heritage" conference proceedings, Beijing, 2023.
7. www.unesco.org/uzbekistan

O'ZBEKISTON HUDUDLARI UCHUN IQTISODIY XAVFSIZLIK MODELI

Feruza Mirzoyeva Salimovna

*Alisher Navoiy nomidagi
Toshkent Davlat o'zbek-tili va adabiyoti
universiteti iqtisodiyot fani o'qituvchisi
(feruzamirzoyeva21@gmail.com)*

0009-0007-7047-6791

Doi: 10.52773/tsuull.conf.2026.22.04/RKJY2191

Annotatsiya: Ushbu maqolada mintaqalar va yirik shaharlarning iqtisodiy xavfsizligini ta'minlash strategiyalari ko'rib chiqiladi va alohida mintaqalar uchun ushbu strategiyalarni tanlash bo'yicha tavsiyalar ishlab chiqiladi. Mintaqaviy iqtisodiy xavfsizlikka tahdidlar va xavflar o'rganiladi hamda mintaqalar va yirik shaharlarning iqtisodiy xavfsizligini ta'minlash nuqtai nazaridan strategik rivojlanish variantlari ko'rib chiqiladi.

Kalit so'zlar: *strategiya, iqtisodiy xavfsizlik, mintaq, yirik shahar, iqtisodiy xavfsizlik strategiyasi, mintaqaviy va shahar ijtimoiy-iqtisodiy tizimlari.*

Аннотация: В статье рассматриваются стратегии обеспечения экономической безопасности регионов и крупных городов, а также сформулированы рекомендации по выбору указанных стратегий для отдельных регионов. Исследованы опасности и угрозы экономической безопасности регионов, а также рассматриваются варианты стратегического развития регионов и крупных городов с позиции обеспечения их экономической безопасности.

Ключевые слова: *стратегия, экономическая безопасность, регион, крупный город, стратегия обеспечения экономической безопасности, региональные и муниципальные социально-экономические системы.*

Abstract: This article examines strategies for ensuring the economic security of regions and large cities, and formulates recommendations for selecting these strategies for individual regions. The risks and threats to regional economic security are explored, and strategic development options for regions and large cities from the perspective of ensuring their economic security are considered.

MUNDARIJA.

T\ r	Mavzusi	beti
I. GLOBALLASHUV VA YOSHLAR FALSAFIY TALQIN		
1.	Sirojiddinov Sh.S. KIRISH SO'ZI.	4
2.	Jamolidinova O.R. TABRIK SO'ZI.	6
3.	Yunusov K.A. GLOBALLASHUV VA O'ZBEKISTONDA, YOSHLAR DUNYOQARASHINI YUKSALTIRISHGA INNOVATSION YONDASHUV	8
4.	Kushayev U.R. QISQA FORMATLI MEDIKONTENT VA YOSHLAR DUNYOQARASHINING SHAKLLANISHI	13
5.	Sultonova N.E. SHARQ OILALARIDA MEHR VA MUHABBAT KO'RINISHLARI.	19
6.	Mamatqobilov T., Ergasheva R., Saydirasulova D. FAVQULODDAGI HOLATDA AHOLI BILAN PSIXOLOGIK ISHLASH VA KOMMUNIKATIV KO'NIKMALARNI SHAKLLANTIRISH USULLARI	23
7.	Islamova D.X., Abdusattorov A.B. YOSHLARDA TINCHLIK MADANIYATINI SHAKLLANTIRISHNING FALSAFIY MAZMUN-MOHİYATI	28
8.	Islamova D.X. YANGI O'ZBEKISTON SHAROITIDA YOSHLARDA MA'NAVIY MADANIYATINI YUKSALTIRISHNING DOLZARB MUAMMOLARI VA ULARNING YECHIMI	32
9.	G'ulamov O.G'. YOSHLAR MA'NAVIYATINI YUKSALTIRISHDA IJTIMOİY OMILLARNING AHAMIYATI	37
10.	Ibrogimova G. MA'NAVIY TANLOVNING IJTIMOİY MOHIYATI VA UNING QADRIYATLAR TIZIMIDAGI O'RNI.	42
11.	Ahadov SH. CHINA AND BELT AND ROAD INITIATIVE IN	47

	CENTRAL ASIA.	
12.	Jumaqulova N., Arolova Z. GLOBALLASHUV SHAROITIDA YOSHLAR MA'NAVIYATINI SHAKLLANTIRISHDA BADIY ADABIYOTNING O'RNI	56
13.	Mirsoliyeva N. GLOBALLASHUV VA YOSHLAR MASALASINING FALSAFIY TALQINI	61
14.	Ibragimov B.I. TALABALARNING DAVLAT VA JAMIYAT OLDIDAGI IJTIMOY MAS'ULIYATINI RIVOJLANTIRISHDA ANTROPOSENTRIK YONDASHUVLAR MAZMUN MOHIYATI	65
15.	Shirnova Y.T., Isakulova S.E. GLOBALLASHUV SHAROITIDA O'ZBEK TILINING LINGVOMADANIY TRANSFORMATSIYASI: YOSHLAR NUTQI MISOLIDA	71
16.	Mirsoliyeva N. YOSHLAR MASALASI VA ULARNING DUNYOQARASHINI KENGAYTIRISHNING FALSAFIY IJTIMOY OMILLARI	75
17.	Karimov F. O'ZBEKISTONDA OILAVIY AJRIMLARNING SABABLARI VA ULARNING IJTIMOY-PSIXOLOGIK OQIBATLARI	79
II. YOSHLAR DUNYOQARASHINI YUKSALTIRISHNING IJTIMOY-SIYOSIY OMILLARI		
18.	Omonov B. YOSHLAR SIYOSIY MADANIYATI VA MILLIY O'ZLIK MASALASIGA DOIR	85
19.	Kuchkarov V. PRAGMATIC ASPECTS OF NATIONAL SELF-CONSCIOUSNESS IN INCREASING YOUTH SOCIAL ACTIVITY	93
20.	Nazarov N. YOSHLARDA O'ZLIKNI ANGLASHNI YUKSALTIRISHDA TARIXIY QADRIYATLARNING O'RNI	101
21.	Abdurazakova K. IJTIMOY SIYOSAT: ZAMONAVIY YONDASHUVLAR VA RIVOJLANISH TENDENSIYALARI.	107
22.	Nazarova D., Boymirzayev O.O. YANGI O'ZBEKISTONDA BOLALARNI ZO'RAVONLIKNING BARCHA SHAKLLARIDAN	113

	HIMOYA QILISH MEXANIZMLARI	
23.	Kudratova U. TALABALAR AKADEMIK ERKINLIGI MEZONLARI	119
24.	Jiyanmuratova G. YOSHLAR ELEKTORAL FAOLLIGIGA TA'SIR KO'RSATUVCHI SOTSIOMADANIY OMILLAR	123
25.	Ma'mirova O. DAVLAT VA MAHALLIY HOKIMIYAT BOSHQARUV ORGANLARI TIZIMINI NOMARKAZLASHTIRISHNING O'ZBEKISTON TAJRIBASI	128
26.	Salayev F. MUSTAQILLIK YILLARIDA O'ZBEKISTONNING IJTIMOY-SIYOSIY RIVOJLANISHIDA MILLATLARARO MUNOSABATLARNING TA'SIRI	135
27.	Ibragmov J. MEHNAT NIZOLARI VA ISH TASHLASHLAR	138
28.	Ergashev K., Shaymardonova G. KORRUPSIYA JAMIYATDAGI IJTIMOY ILLAT	145
29.	Бозаров А. НЕОГРАМШИАНСКАЯ КОНЦЕПЦИЯ ГЕГЕМОНИИ В МЕЖДУНАРОДНЫХ ОТНОШЕНИЯХ.	151
30.	Qarshiboyeva M., Mirsoliyeva N. GLOBALLASHUV DAVRIDA YOSHLAR MA'NAVIYATI	159
31.	Mirraximov B. YOSHLAR SIYOSIY ONGI SHAKLLANISHIDA IJTIMOY TARMOQLARNING TA'SIRI	163
32.	Ergashev K.E. O'ZBEKISTON VA QOZOG'ISTONDA DIN ERKINLIGI VA DINIY MUNOSABAT	168
33.	Shirzad R. YOSHLAR HAYOTI MUAMMOLARI: GLOBAL TENDENSIYALAR VA QIYOSIY TAHLIL (O'ZBEKISTON VA AFG'ONISTON MISOLIDA).	176
34.	Gong Yi Feng. THE REVIVAL OF THE SILK ROAD: FROM HISTORICAL DEPTH TO 2025 — A STUDY OF CHINA-UZBEKISTAN RELATIONS	189
35.	SHI FENGKAI. CHINA'S ECONOMIC MIRACLE AND THE SILK ROAD REVIVAL: A STUDY OF CHINA-UZBEKISTAN	197

	COOPERATION.	
36.	Rakhimov M. YOUTH SPIRITUAL DEVELOPMENT THROUGH COOPERATION WITH INTERNATIONAL ORGANIZATIONS IN THE FOREIGN POLICY OF NEW UZBEKISTAN	201
III. MUSTAQILLIK DAVRIDA O'ZBEKISTONNING IJTIMOIIY-SIYOSIY, IQTISODIY, MADANIY RIVOJLANISHI		
37.	Qahramon R. YANGI O'ZBEKISTONDA AMALGA OSHIRILAYOTGAN TUB ISLOHOTLARNING AHAMIYATI	207
38.	Isakov B.N. GLOBALLASHUV SHAROITIDA O'ZBEKISTON YOSHLARIDA MILLIY O'ZLIKNI ANGLASH VA MA'NAVIY QADRIYATLARNI SHAKLLANTIRISH OMILLARI.	220
39.	Jurakulov J. YOSHLAR O'RTASIDA FANLARARO HAMKORLIKNI RIVOJLANTIRISHDA AXBOROT MADANIYATINING O'RNI.	224
40.	Yarkulov A. YEVROPADA URUSH PAYTIDA VAYRON QILINGAN YODGORLIKLARNI QAYTA TIKLANISHI.	232
41.	Abdusalomova S. MARKAZIY OSIYODA TRANSPORT INTEGRATSIYASI: GLOBALLASHUV TENDENSIYALARI VA YOSH AVLODNING MADANIY TRANSFORMATSIYASI.	241
42.	Abdusalomova S. GLOBALLASHUV JARAYONIDA O'ZBEKISTONDA FUQARO AVIATSIYASI TARIXI VA YOSHLAR MADANIYATIGA TA'SIRI.	248
43.	Mirzoyeva F., Boboxonov Sh. O'ZBEKISTONDA KICHIK BIZNES VA XUSUSIY TADBIRKORLIKNI QO'LLAB-QUVVATLASH MUAMMOLAR VA IMKONIYATLAR.	252
44.	Muminov B. MAMLUKATIMIZDA MODDIY MADANIY MEROSNI TARG'IB QILISHNING AHAMIYATI.	259
45.	Mirzoyeva F. O'ZBEKISTON HUDUDLARI UCHUN IQTISODIY XAVFSIZLIK MODEL.	268
46.	Qurbonova M. MILLIY MADANIYAT VA GLOBALLASHUV:	273

	MUVOZANAT MASALASI.	
47.	Mirzoyeva F., Rashidi O. BIZNESNI RIVOJLANTIRISH TUSHUNCHASI VA ELEKTRON TIJORATNING UNDA TUTGAN O'RNI (AFG'ONISTON MISOLIDA).	278
48.	Abdurazakova K., Rustamova A. RAQAMLI TEXNOLOGIYALARNING JAMIYATDA BOLALAR RIVOJIGA TA'SIRI.	282
49.	Jo'raqulov J. SHAYBONIYLAR DAVLATIDA ILMIY VA MADANIY HAYOT.	291
50.	Xurromova S. IMOM AL-BUXORIY MAJMUASI – ISLOM SIVILIZATSIYASINING NODIR MEROSI.	300
51.	Razzakova N., Axunova D. IJTIMOIY ISH TA'LIM INNOVATSION USULLAR: TALABANING KASBIY RIVOJLANISHI VA KELAJAKDAGI MUVAFFAQIYATLARI.	304
IV. GLOBALLASHUV DAVRIDA YOSHLARNING AXLOQIY VA VALEOLOGIK STRATEGIYALARI		
52.	Alimboyeva R. YOSHLAR SOG'LIGINI MUSTAXKAMLASHDA JISMONIY MASHQLARNI ORGANIZMGA TA'SIRINING HUSUSIYATLARI.	314
53.	Alimboyeva R. BASKETBOLCHILARNING XUJUM VA HIMOYA TEXNIKASINI MUSTAXKAMLASH METODIKASI.	319
54.	Alimboyeva R., Xolbekova Sh. YOSHLAR HAYOTIDA KURASHNING TARBIYAVIY AHAMIYATI.	324
55.	Xaitmetov F., Nuzilloeva G. MAKTABDA JISMONIY TARBIYA DARSLARIDA O'QUVCHILAR FAOLIYATINI TASHKILLASHTIRISH USULIYATI.	330
56.	Alimboyeva R., Majidova O. ZAHIRIDDIN MUHAMMAD BOBURNING "BOBURNOMA" ASARIDA SPORT MUSOBAQALARINI TASVIRLANISHINING AHAMIYATI.	336

57.	Alimboyeva R., Norkobilova SH. JISMONIY TARBIYA DARSLARIDA SOG'LOMLASHTIRUVCHI TEXNOLOGIYALARNI QO'LLASH METODIKASI.	342
58.	Sobirova D. ZAMONAVIY GLOBALLASHUV SHAROITIDA INSON QADRI	349

To'plam materiallari mualliflarning tahriri holatida chop etildi.

Bosmaxonaga berildi

20.04.2026. bosishga ruxsat etildi 21.04.2026

Bichimi 60x84/16 Ofset qag'ozi. Timer New Roman garnituras

Nashr bosma tabog'i 3,8

Adadi 50 nusxada. Buyurtma № 02-19

“LAVITA PRINT MCHJ nashriyoti

Toshkent shahar, Bunyodkor shoh ko'chasi 27 A-uy

